

ANECDOTES I FERVORS DE L'ESTATUT

Un poeta inèdit

La vasta ignorància enciclopèdica dels diaris gràfics, però no il·lustrats, de Barcelona, és ja cosa proverbial.

Llegint La Noche del dissabte passat tinguerem una agradable sorpresa: un nou poeta havia vingut al nostre món literari.

Moréas porta monocle

Si per alguna cosa despunta l'ex-príncep de la bohèmia barcelonina —volem dir l'intel·lectualíssim Lluís Capdevila—, no és pas per la crítica pictòrica.

Un cas greu

Com a crític divertit, no es pot pas negar que Josep Maria de Sucre s'emporta la palma.

En un dels darrers números d'aquest diari ens deixa el pobre Francesc Domingo capolat sota una pluja infernal d'improperis de la pitjor mena.

Entre altres coses, totes prou infamants, d'una persona tan amable i simpàtica com l'en Domingo arriba a dir-ne que és un «alarb neutralitzat pel laic modern».

Nosaltres ens oferim per padrins a Domingo si vol desafiar Josep Maria de Sucre per tots aquests penjaments que amb tanta de tranquil·litat, sense com va ni com costa, el senyor Sucre llença contra el bon nom del nostre pintor.

Cultura rural

Sembla que no ha prosperat la pensada de mudar el nom del poble de Sant Cugat del Vallès per Ciutat de Pi i Margall del Vallès.

Es segur que a l'entrada d'aquesta biblioteca no s'hi gravarà la salutació llatina Salve, com hi ha a la Biblioteca de Catalunya.

I en dir-li que Serra Hunter era el rector de la Universitat, va llençar la candidatura tot dient:

—Jo sóc anticlerical; jo no en voto de rectors!

I va anar a votar el capità Sediles, tot cofoi i satisfet.

Paciència per vuit dies

Tenem composta, a punt d'inserir, una carta que hem rebut del senyor Josep Canudas respecte una noteta publicada en aquesta mateixa secció la setmana passada.

En vista d'això, preferim donar compte d'aquestes cartes la setmana vinent i re-foundre en una de sola la contestata que ja teníem feta a la carta del senyor Canudas i la que hem de fer a la carta del senyor Serinyà, encara que totes dues cartes diguin el mateix en el fons.

La màquina d'escriure de qualitat



CASA ORBIS F. FERRER AYMAR Claris, 5 : Telèfon 19763 BARCELONA

Els arbres de la Rambla són els termòmetres que registren la temperatura ciutadana.

Possiblement la campanya pro-Estatut hagi batut el rècord de propaganda política.

Dijous, divendres i dissabte, al pati de la Generalitat, creiem trobar-nos a la sortida d'un repartiment de premis escolar.

Els taxistes excelleren amb llur entusiasme. N'hi havia que emperaven per complet el cotxe.

—No veieu que amb el color únic han de pintar-los de nou...

Els diaris catalans han establert una competència aferrissada d'entrefilets. Als catalans que no votessin hom els ha dit de tot.

Nosaltres, capacitats de l'altíssima missió del reporter, a les quatre i cinc minuts de la tarda feiem cap a un col·legi electoral.

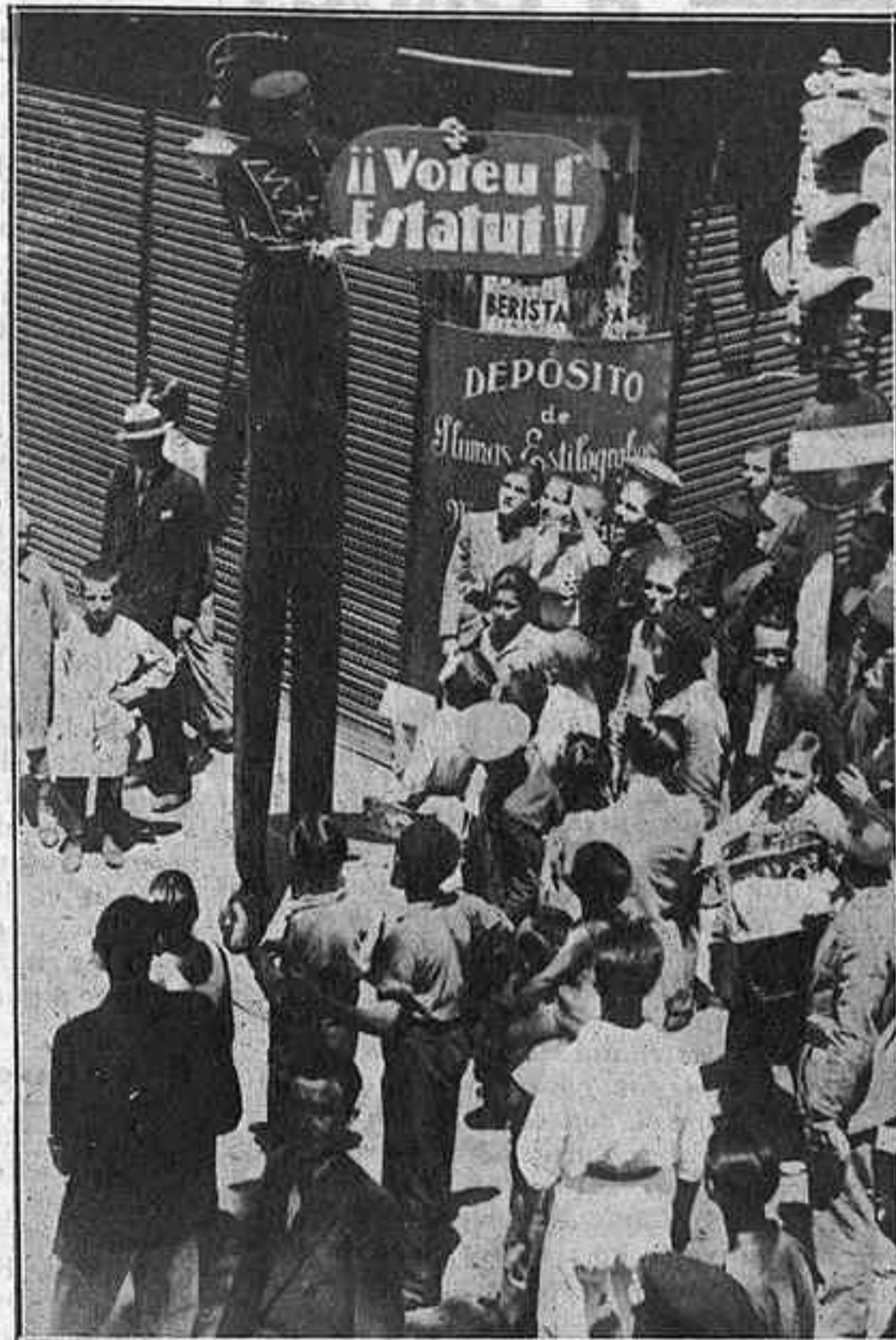
—Encara no estem llestos. Nosaltres: —Facin, facin. L'adjunt insisteix:

No podem restar insensibles a l'amable invitació. Saludàvem gentilment:

I en sortir a l'escala, el porter, que carregava un cigarrè amb l'urbà, no pogué reprimir un comentari:

—Y para eso tantas p...!

No sabem per què en entrar a la Generalitat el diumenge a la tarda, ens vingué a la memòria el dijous sant.



El major èxit de curiositat

Penetràrem a les oficines pro-Estatut. Acostumats a l'activitat dels dies anteriors, ens colpiren les dependències desertes.

Feia uns moments Macià havia rebut uns combatents d'Estat Català, que li pregaren que els deixés enlairar una bandera catalana amb l'estel solitari.



La caravana automobilista

litzava les màquines d'escriure. Els vidres de colors de les finestres ens enviaven un llum virolada. La sensació d'església era completa.

La calma, però, fou ben curta. De seguida començaren a arribar actes. Tota la casa tremolà de xifres i de tants per cent.

Cada nova personalitat que arribava a la casa tremolà de xifres i de tants per cent. Els primers parlaments meresqueren l'atenció dels periodistes.

paraula als radioients unes quantes falses personalitats, les quals usurparen la veu de regidors, diputats i fins i tot de consellers de la Generalitat.

Poques coses tan divertides com aquell despatx en el qual s'instal·là el micròfon. En un recó, de cara a la paret, Roc Boronat, el speaker, modulant la veu i acariciant les paraules.

Es la Generalitat la casa pairal de tots els irredentistes. Diumenge a la tarda, entraven al despatx del president un grup de bascos, la boina al cap i arborant la bandera verda creuada de vermell.

Quan la Plaça de Sant Jaume s'enenia amb el rosa lluminós de la façana de l'Ajuntament, des del balcó de la Generalitat el conseller Ventura Gassol feia revivre dament la gentada els morts gloriosos de Catalunya.

Fou una Pasqua de Resurrecció. A baix a la plaça, ressuscitaren llegendes que hom creia ja mortes: «Visca Catalunya lliure», deien algunes pancartes.

Feia uns moments Macià havia rebut uns combatents d'Estat Català, que li pregaren que els deixés enlairar una bandera catalana amb l'estel solitari.

Jo em penso que València és una de les coses més sucules del món; ells sense dubte estan molt satisfets de llur burgesia i de llur aristocràcia que parlen un castellà remollic com el pa de dos dies.

Després del doctor Trigo, he disfrutat moltíssim amb els cartells de focs artificials. A l'Alameda, en mig dels pavellons oficials i dels grans casinos de València, cap allà a la una de la nit, engueneu el castell.

Jo em penso que València és una de les coses més sucules del món; ells sense dubte estan molt satisfets de llur burgesia i de llur aristocràcia que parlen un castellà remollic com el pa de dos dies.

Estem fent història amb una tranquil·litat exemplar. Després d'un 14 d'abril, un 28 de juny; ara un 2 d'agost... Si continuem per aquest camí, d'aquí un any i no més que amb dates històriques podem batejar tots els carrers d'un nou Eixample.

L'APERITIU

València. — Vetaquí que els valencians han tingut amb mi la delicadíssima atenció de nomenar-me mantenidor dels Jocs Florals del Rat Penat.

Ara no; he anat a València, només amb l'obligació de pronunciar un discurs, i llevat d'això, que a mi ja m'agrada, tot han estat convis i delicadeses.

La festa del Rat Penat és de les coses més pomposes que es celebren al món. Els macers de la Diputació de València van una mica vestits de cardenals i una mica d'agutzils dels toros i una mica de gegants de la processó.

La cosa més bona de la festa va ésser l'alcade de València, que és apotecari i es diu doctor Trigo i hom afirma que ha inventat una magnèsia de primera.

Jo em penso que València és una de les coses més sucules del món; ells sense dubte estan molt satisfets de llur burgesia i de llur aristocràcia que parlen un castellà remollic com el pa de dos dies.

Jo em penso que València és una de les coses més sucules del món; ells sense dubte estan molt satisfets de llur burgesia i de llur aristocràcia que parlen un castellà remollic com el pa de dos dies.

No he estat mai a Cuba, però no sé per què València em fa pensar en les coses que he sentit explicar de l'Havana; és possible que aquestes dues ciutats no s'assemblin gens, però dintre meu s'hi ha fet una associació moral que difícilment podrà destruir.

No he estat mai a Cuba, però no sé per què València em fa pensar en les coses que he sentit explicar de l'Havana; és possible que aquestes dues ciutats no s'assemblin gens, però dintre meu s'hi ha fet una associació moral que difícilment podrà destruir.

Advertisement for Vda. de Josep Ribas, MOBLES I DECORACIÓ, CASA FUNDADA L'ANY 1850.

Advertisement for Unió de Fotogravadors, Casa nova, 160-162, Telèfon 77406.

Advertisement for Hispano Suiza, Automòbils 20 CV-46 CV.

Advertisement for Gabinet ortopèdic HERNIUS, ARAGÓ, 277, ENTRESOL, 2.

Advertisement for FITO, ESPECIALITAT EN LA MIDA, Jaume I, 11, Telèf. 11655.

LA TASCA DE LES CONSTITUENTS

L'actitud de l'Esquerra

Hem vist funcionar les Corts Constituents durant un nombre de dies suficient per a poder tenir una idea de la futura actuació d'aquesta Cambra. És pot ja assegurar que malgrat haver-hi en aquestes Corts, com en tots els Parlaments de canvi de règim, un gran nombre de desconeguts i àdhuc de medocritats, hem tingut la sort que la demagogia no sigui el lema d'aquest Congrés. El Parlament sembla capacitat per cooperar eficaçment a l'obra dels governs de la República. Ara s'ha demostrat que tenia raó el

l'excepció, com ja hem dit, de l'Esquerra. La majoria parlamentària no va dissimular la seva decepció per l'actitud dels catalans. El senyor J. Ortega i Gasset va dir que els catalanistes s'havien situat en un «islot aïllat». Els visques a la República eren dirigits, com projectils, contra els catalans. Com si els catalans no fóssim republicans de tota la vida!
Les causes de divergència entre la majoria i la minoria catalana són molt comprensibles, comprensibles per a nosaltres. No



Els ministres del govern que ha de presentar a les Corts, com a ponència seva, l'Estatut de Catalunya, asseguts al banc blau el dia de la inauguració del Parlament

senyor J. Ortega i Gasset abans de les eleccions quan deia que havia estat superat el perill que anés al Parlament el pitjor de cada poble, i que tres setmanes abans de les eleccions s'havia iniciat un campeonat d'emulació per veure qui portaria a les Corts un equip millor de diputats.

El Congrés ha donat proves suficients per a poder dir que no cal tèmper la seva obra. Quan el debat sobre els resultats de les eleccions de Sevilla, el Parlament va demostrar que té un esperit civil i que no tolerarà les faccions dels militars de pronunciamiento, encara que aquests militars es decantien i pronuncien cap a l'esquerra. El comandant Franco sortí molt disminuït d'aquest debat, tan disminuït que no és gaire probable que senti mai més el desig de sollicitar l'atenció del Parlament. Ha vingut després el debat sobre els fets de Sevilla, i tot el Parlament, menys una part de la minoria catalana, ha estat al costat del Govern. El vot de confiança fou adoptat per aclamació, amb

hi ha cap mena de sincronisme entre el moment i l'actuació del Govern de Madrid i del Govern de la Generalitat. A Madrid estan en plena època de govern: aquí encara no tenim tota l'autoritat i hem viscut fins ara pensant només en l'Estatut. Els republicans de Madrid haurien de fer-se càrrec que si en aquest moment es trobessin en situació d'haver de fer votar la Constitució per mitjà d'un referèndum, l'obra de govern quedaria, per aquest sol fet, quasi paralitzada, i de la manera més natural es veurien obligats a fer vots. I com que no hi ha altra manera de fer vots que transigent, potser arribarien a pactar amb els reaccionaris, error que no ha pas comès la minoria catalana.

Certament, per la minoria catalana, la situació era molt més complicada que per als grups governamentals. Seria deplorable que d'un episodi transitori, d'una maniobra que no podia perjudicar ni al règim ni al Govern, es pretengués treure'n conseqüències. No hi guanyaria res ningú. A més, seria desproporcionat adoptar una actitud d'hostilitat a l'hora de discutir-se l'Estatut. Els resultats serien molt més greus que el fet d'haver negat uns quants vots al Govern. Tot Catalunya diria que Espanya no ha canviat, i s'arribaria a la conclusió que per a resoldre un problema de llibertat cal recórrer a ressorts il·legals.
La República no cometrà aquest error. No volem ni admetre que la República regategi l'autonomia de Catalunya. Es mostruós pensar que la República pugui trobar repugnància a destruir l'obra de Felip V i de tots els Borbons. I cal pensar que una Catalunya descontenta seria el corcò del règim.

Mirant a fora

Evidentment

Montagu Norman, governador del Banc d'Anglaterra, és d'una elegància refinada. Posseeix un guarda-roba remarkable, àdhuc a Anglaterra, de ben proveït que està.
—Sempre canvieu de vestit—li va dir un dia Snowden, que no és tan primmirat en el vestir—. Quants vestits teniu en exercici?
—Una dotzena constantment—respongué Montagu Norman—. I vós?
—Jo? Dos... i trobo que ja n'hi ha prou, tota vegada que tinc costum de només portar-ne un a la vegada—respongué Snowden.

Simplicitat

El nou president de la República Francesa, Paul Doumer, serà la desesperació del cap del protocol, de Fouquières. A més a més de l'afició que demostra a escapar-se dels polícies que no l'han de deixar de petja per guardar-lo, Doumer entén alliberar-se en tot el possible de l'aparell ostentatori a què obliguen les minúcies del ceremonial.
Al capdavant, no hi ha res en la Constitució, ni en les lleis o decrets, que obligui el President a seguir aquelles minúcies. Aquestes dades del temps de Félix Faure, que tenia el gust de les grandeses i pensava que calia, per al prestigi exterior de França, voltar la presidència de la República d'una pompa digna de Lluís XIV. Ell mateix redactà un quadern de prescripcions que han restat en ús a l'Elisi i que, no essent fonamentals, cada President retalla una mica. Però això fa posar la cara llarga al cap del protocol, i Doumer no s'està de preguntar:
—Quan li toca jubilar-se, a M. de Fouquières? Estic segur que en tot el món no hi ha un altre cap de protocol tan rigorós!

Esportivitat

Doumer ha quedat sorprès de l'emoció causada per la seva abstenció al match de dobles de la Copa Davis, i més essent aquest any un francès, Cochet, el vencedor. S'ha dit que el President no era esportiu. Però això encara ha augmentat la seva estranyesa.
—Es veu—ha dit—que ésser esportiu és mirar com els altres fan esport.

Nocions de dret internacional

Les dona, des de L'Europèen, Georges-Armand Masson. Heu-en acti algunes:
El respecte de la fe jurada és una forma d'idolatria que ja no és practicada en els països civilitzats.
Rep el nom de tractat un conveni gràcies al qual dos o tres Estats es comprometen solennement a fer una cosa, amb el ben entès que només la faran si en tenen ganes.
Es inexacte dir que una conferència ha fracassat. Una conferència no fracassa mai. Efectivament, almenys té sempre per resultat la convocatòria d'una altra conferència.
S'anomena moneda sana una moneda que encara no està malalta.
El dret dels pobles a disposar d'ells mateixos no comporta pas el dret a disposar de llur diner.
Els particulars només presten als rics. Els Estats només presten als que han fet fallida.
Els capitals són d'una naturalesa covarda. No no-eres els ja fugir. Diuen que el diner no té olor, però segurament té olfacte.

El confort i la delinqüència

A Point-Hope, nord d'Alaska, el capità Marchal, de la policia dels Estats Units, estava tot orgullós de la seva presó model, inaugurada ara ja dos anys per uns esquimals delinqüents. Però en tan poc temps aquesta presó ja resulta petita. Els que hi han estat detinguts han fet córrer entre tots els esquimals que s'hi estava molt ben alimentat i calentó, durant el terrible hivern polar. I per això, a partir d'aquesta primavera, s'han multiplicat tant els delictes, seguits de les detencions del cas, que el capità Marchal ha hagut de demanar a Washington que aviat siguin votats nous crèdits per a l'engrandiment de la presó.

Virtut

Es una història de crisi, que passa a Berlín, si ens hem de creure el satíric Ulk.
—Jo—diu la nota—visc modestament en una habitació moblada, jo mateixa em faig la cuina i la roba... Oh, si volgués acceptar les ofertes que em fan! També podria tenir un bon auto, un abric de pells i tants diamants com volgués...
En aquest moment intervé l'humorista Roda Roda:
—Senyoreta, em penso que exagereu la situació del mercat...

La crisi de l'habitatge

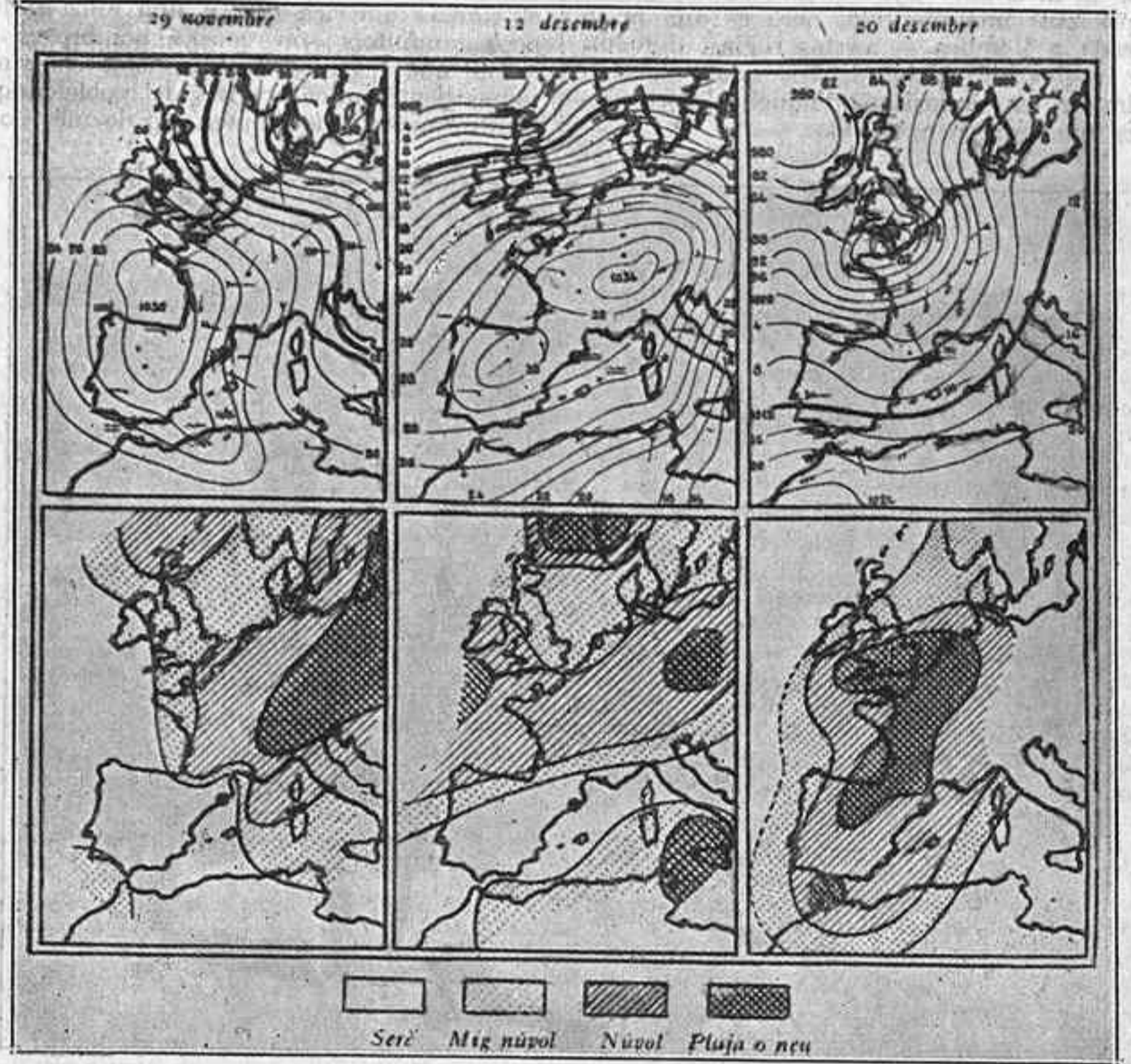
Text d'una circular d'un escultor marbrista que un amic ens tramet de París:
«Adquirir una concessió perpètua en un cementiri de París, s'ha convertit en molt difícil. El cementiri de Montmartre està complet des de fa temps i el de Passy no lliura concessions a menys de 56,000 francs. Al Père-Lachaise, on existeixen terrenys de 11,000 francs, preu mínim dels grans cementiris, el sòl és fangós i sovint conté aigua, la qual envaeix les tombes.
«Però al cementiri de Montparnasse, un recent acondicionament, que serà el darrer i que només comprèn concessions perpètuas, permet encara de trobar nous terrenys.
«El preu és el mateix que el del Père-Lachaise, però amb l'enorme avantatge que el sòl no conté aigua.
«Si la proposta us interessa, a vós o a persones de la vostra família i relacions, tingueu la bondat d'informar-me'n sense dilació, ja que aquests terrenys, a causa dels avantatges que presenten sobre tots els altres i de llur nombre restringit, sens dubte seran esgotats dintre un o dos mesos.»
O sigui que a París és tan difícil trobar allotjament viu com morir.

LES LINIES AERIES INTERCONTINENTALS

La millor ruta natural

Per Espanya, i precisament per Barcelona i la Costa mediterrània, passa la millor ruta aèria natural que uneix Europa amb Àfrica i Amèrica.
Les aus d'emigració que havent passat l'estiu al Nord d'Europa i àdhuc a Sibèria, es dirigeixen a hivernar a Àfrica o a Amèrica, segueixen aquesta ruta. És un fet no solament comprovat pels ornitòlegs, sinó també pels caçadors que practiquen llur esport al llarg de l'esmentada Costa, particularment els que freqüenten els deltes del

sula engendra l'anticicló ibèric, amb bon temps, vents fluïxos i boires a les planes altes i damunt dels deltes dels rius.
Aquestes boires són les que dificulten, malgrat el bon temps general, la travessia aèria per l'interior de la península. També són un obstacle per a la instal·lació d'aeroports prop de les desembocadures dels rius, on a la boira s'afegeixen sovint les brumes matinals, com es pot observar en els camps d'aviació existents a Barcelona—menys en el de la Volateria, per la seva proximitat



Cartes isobàriques—les de dalt—i de nulvolositat i precipitació—les de baix—del Servei Meteorològic, en les quals es veu clarament la «faixa serena» de que frueix la península (per bé que en la part central d'aquesta sovintegin les boires), que en fa la ruta aèria més afavorida atmosfèricament d'Europa.

Llobregat i de l'Ebre i l'Albufera de València, on sovint són morts ocells procedents de regions molt allunyades de la nostra.

El fet que les aus emigrants, guiades per l'experiència atàvica, escullin l'esmentada ruta, ja és una demostració de la seva excel·lència. En efecte, la ruta que passa per Barcelona és la millor per a les relacions intercontinentals, no sols per tenir distàncies més curtes per als salts sobre l'Atlàntic, sinó per les seves condicions atmosfèriques.

La primera qüestió, la de reduir la longitud dels salts sobre l'Oceà, serà arranjable amb procediments ja en vies d'estudi: creació d'illes flotants, o aterratge sobre els grans transatlàntics, com ja s'ha posat en pràctica. Però les condicions atmosfèriques són immutables.

Les dades exposades a continuació i el gràfic adjunt, aquelles i aquest del Servei Meteorològic de Catalunya, confirmen la tesi que Barcelona es troba situada en la millor ruta aèria intercontinental.

Les cartes isobàriques i de nulvolositat i precipitació demostren que la major part de Catalunya, i sobretot la Costa, estan privilegiades—massa i tot des del punt de vista agrícola—quant a condicions atmosfèriques que faciliten la navegació aèria. Cal dibuixar la «faixa serena» la major part de dies de l'any damunt la nostra terra.
Per exemple, el gràfic del 20 de desembre és el que correspon a un dia lleugerament plujós, bastant rar en tal època de l'any, i no pertany pas a un any excepcional, sinó al règim atmosfèric general de tots els anys.
La persistència d'un règim d'altres pressions baromètriques en el S.O. europeu té com a conseqüència les condicions atmosfèriques favorables d'Espanya. La influència de l'anticicló de les Açores sobre la penin-

al mar—, situats dintre la zona d'influència del Llobregat.

La freqüència d'aquestes boires pot constituir un perill menor per als pilots locals, ja que aquests coneixen de sobres la topografia de la regió, però no deixa mai d'ésser un perill per a l'establiment d'un aeroport destinat a línies aèries regulars.

Aquest règim de bon temps és, de vegades, interromput per llebeigs i llevantades. Però són de curta durada.

Així, doncs, a la favorable situació geogràfica d'Espanya cal afegir l'altre factor favorable de les condicions atmosfèriques, que fan que Catalunya i Andalusia es trobin cridades a ocupar un lloc preeminent en el futur tràfic aeri intercontinental. Tot és qüestió de saber aprofitar aquesta posició privilegiada, més tenint en compte que Portugal pot ésser un rival seriós i la seva competència temible, per la seva situació sobre l'Atlàntic, encara que calgui comptar en contra seu les condicions atmosfèriques, que el posen per dessota de Catalunya com a favorables per al tràfic aeri intercontinental per sobre de la península.

Cal, doncs, que tots pensem en aquesta situació privilegiada de trobar-nos en la millor ruta aèria d'Europa, i aprofitar-ho.

FREDERIC ARMANGUE



Hispano Suiza
Camionetes ràpides 2 T

AIGUA DE ROCALLAURA

A DEU MÉS RICA DEL MÓN

Si vostè pateix d'Albuminúria, Litíasi úrica (mal de pedra), Bronquitis parenquimatosa, Nefritis crònica, es curarà radicalment amb

AIGUA DE ROCALLAURA

S'expèn en ampolles de litre i mig i en garrafons de vuit litres

Distribuidors generals

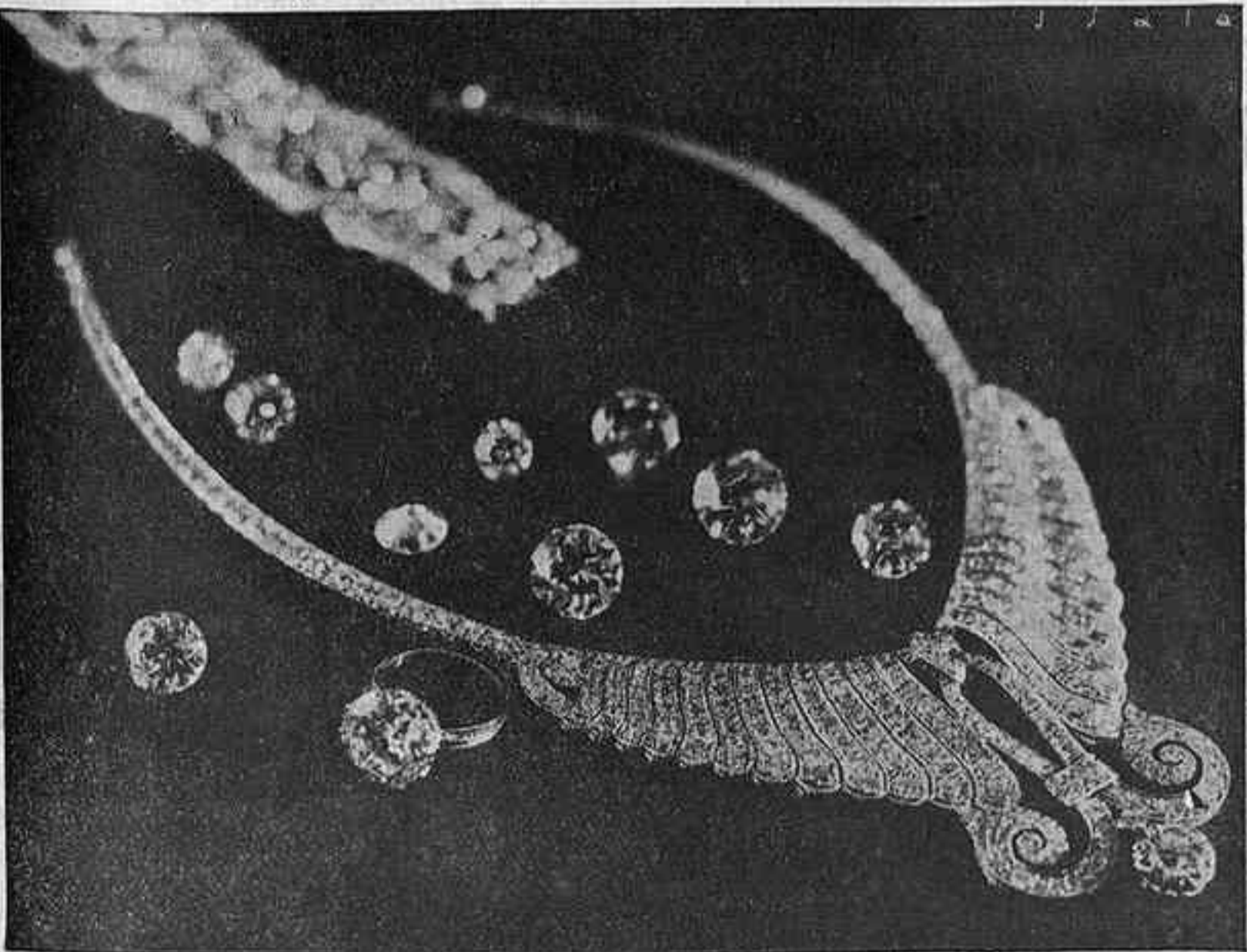
FORTUNY, S. A.

Carrer Hospital, 32 i Salmeron, 133

GUTEMBERG, S. A.

Maquinària, Tipus, Filetatge de bronze, Tintes i Utilitatge per les Arts Gràfiques

Aguilers, 1 i Via Laietana, 4
Tel. 15524 - BARCELONA



J. R O C A

RAMBLA DEL CENTRE, 33 - PASSATGE BACARDI, 2

Conservi la pell sana, neta, jove, fresca i gemada
Afaiti's depressa, amb higiene, simplement
Això ho aconseguirà amb la



PASTA Nix

A F I S A

ASSUMPTES FISCALS I ADMINISTRATIUS

Laietana, 18, Pral. B. - Barcelona

LES ARTS - DISCOS

Vicente Escudero, pintor

El mateix procés d'eliminació que segueix García Lorca en el seu darrer llibre, *Poema del Cante Jondo*: polir el cante jondo, alliberar-lo de la seva excessiva ornamentació i de la seva excessiva fullaraca, fins a reduir-lo a l'essencial, fins a deixar-lo completament nu, és a dir: fins arribar a l'entramada de l'emoció pura, l'emoció nítida i diàfana, transparent, gairebé invisible, l'emoció pura que Lorca, per tal de donar-li uns contorns precisos, perfilava amb un estil damunt la superfície d'un cristall dur, aquest mateix procés d'eliminació segueix Vicente Escudero en els seus balls.

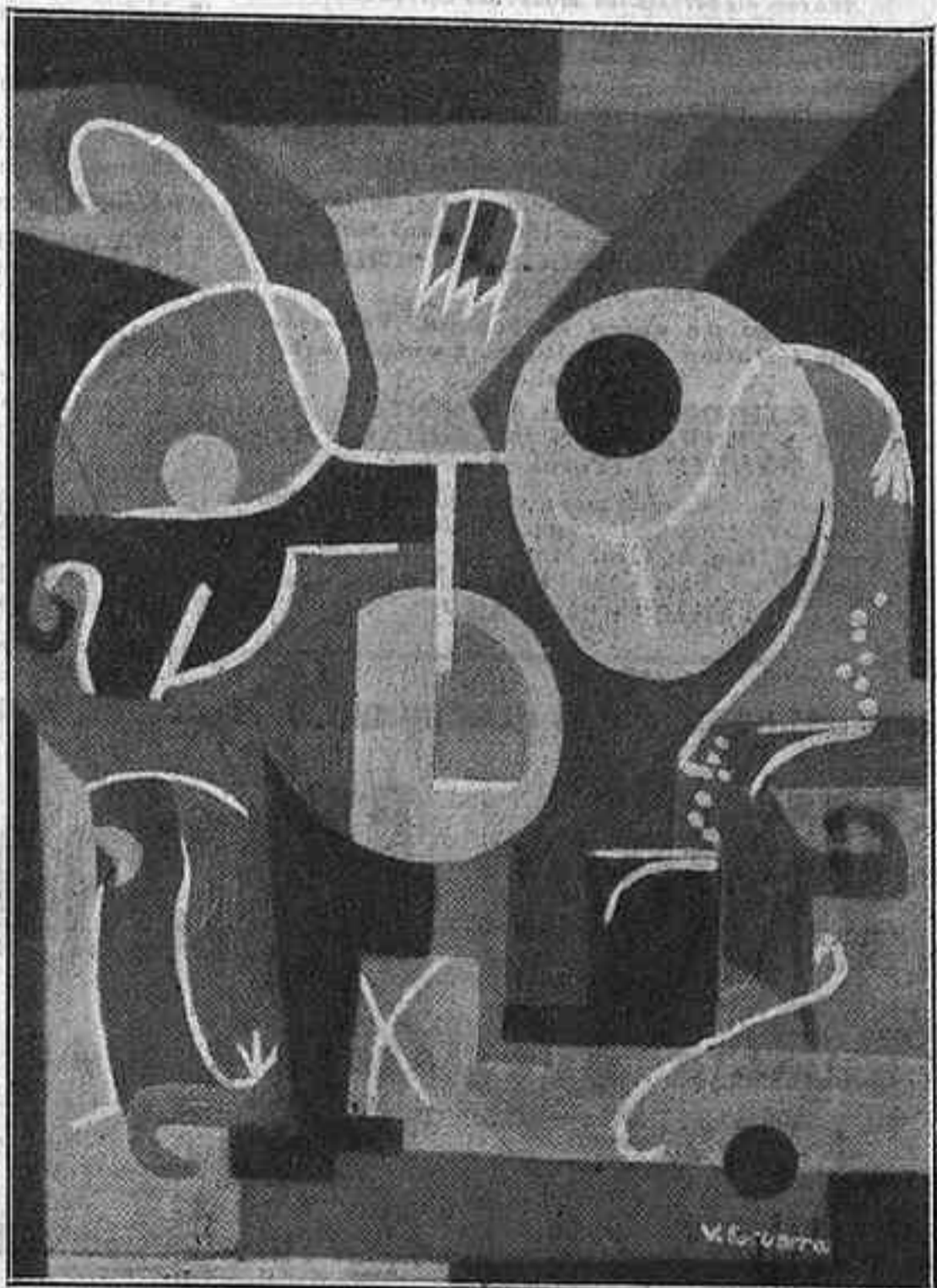
Es a dir: reduir a l'essencial l'ardor animal del ballador d'Utrera o de Motril. Reduir aquesta passió salvatge i desbocada, prenyada de complicats i obscurs atavismes, a una emoció de claredat cristal·lina. I reduir la contorsió frènica del ballador popular a pura línia — la pura verticalitat — fins a arribar a la pura immobilitat. Oh, aquelles immobilitats terribles de l'Escudero! Reduir el ritme al seu esquelet o essència logarítmica, com ha dit algú. Deshumanitzar la dansa.

Aquest mateix procés d'eliminació — que podríem anomenar *cubista* — segueix també Escudero en la seva pintura. Perquè Escudero també pinta. No amb l'assiduitat d'un professional, sinó quan, entre ball i ball, en sent la necessitat, quan en té ganes, *cuando le da gana*, per dir-ho amb aquell to — tan andalusí — de bravata. És a dir, quan està inspirat. Inspiració. Cal rehabilitar aquest mot. Cal restablir tot el prestigi d'aquest mot, que una generació de cerebrals ha pretès en va enderrocar.

I cal també rehabilitar el *pintor de diumenge*. Rousseau, el genial, n'era un. Cal restablir tot el prestigi del *pintor de diumenge*, que el professional titlla despectivament d'*aficionat*. Però l'espòrt, més que res, ja ens ha demostrat la infinita superioritat de l'*amateur* sobre el professional. I és que, en definitiva, el que compta no

és un ofici perfecte, a l'abast de tothom, un ofici perfecte, adquirit a còpia d'un laboratori entrenament, sinó el do, el talent. I quan un home té talent, encara que no tingui ofici, el demostra tant si escriu com si pinta, tant si balla com si esculpeix, tant si fa ocellets de paper com si crida el cambrer. El poeta tot el que toca ho transforma en poesia.

Es el que li passa a l'Escudero, artista,



ESCUADERO. — Dansa espanyola

artista nat, artista genial, tant si balla com si pinta.

La creació de les seves pintures obeeix, també, com hem dit, a un procés d'eliminació. Com els seus balls. És a dir: alleugerir el fet pictòric de la pesada càrrega d'enfarfecs que generalment se li fa suportar, i mostrar-lo nu i pur, desposseït de superflua ornamentació. És a dir: eliminar del fet pictòric tot l'embalum extra-plàstic que moltes generacions, amb vocació de simi, havien amuntegat damunt d'ell, fins a escamotejar-lo definitivament. És a dir: desenterrar el fet pictòric, que molts anys de febre imitativa havien enterrat sota una densa estratificació de naturalisme, i mostrar-lo, net i pelat, reduït a l'essencial. Reduït a una harmonia de formes i colors abstractes, orfes de figuració, deslligats de tota obligació representativa.

Això són les teles de l'Escudero. La veritat pictòrica descarnada i crua.

SEBASTIÀ GASCH

MAX ERNST DISCOS

Montparnasse és un dels recones de París dels quals no cal parlar perquè ja és prou conegut. Les novetats que van apareixent en aquesta Meca de la gatzara artística no val la pena d'annotar-les perquè el tema sempre és el mateix. Les generacions de suecs, danesos, polonesos i altres especíes es van succeïent amb la corresponent persistència. Si en altre temps només teníeu que mitja dotzena de caus per entafurar-vos, avui podeu comptar amb dues dotzenes de cabarets i demà, probablement, n'hi haurà cinquanta; i per cada smoking d'abans, ara se'n veuen un centenar. Però tot això, tant se val; perquè la mania de «fer l'artista» es conserva intacta i pura malgrat les infiltracions de l'esnobisme internacional.

Sembla que l'època heroica de Montparnasse es va acabar en iniciar-se la guerra, i sembla també que tot artista que s'estimi ha de manifestar, ara com ara, un cert menyspreu quan es parla del famós indret. Ja em perdonareu, doncs, si he tingut la feblesa de beure algunes cerveses a la terrassa del Dôme. La meua intenció no era pas de «fer d'artista», sinó la de situar-me en un lloc a propòsit per trobar-hi coïncències.

I en efecte, al cap de poca estona ja parlava amb el nostre pintor Pere Pruna.

— Ha estat una veritable casualitat de trobar-me per aquests cafès, perquè no acostumo a venir-hi.

— Sí, jo tampoc...

— I què fas de nou?

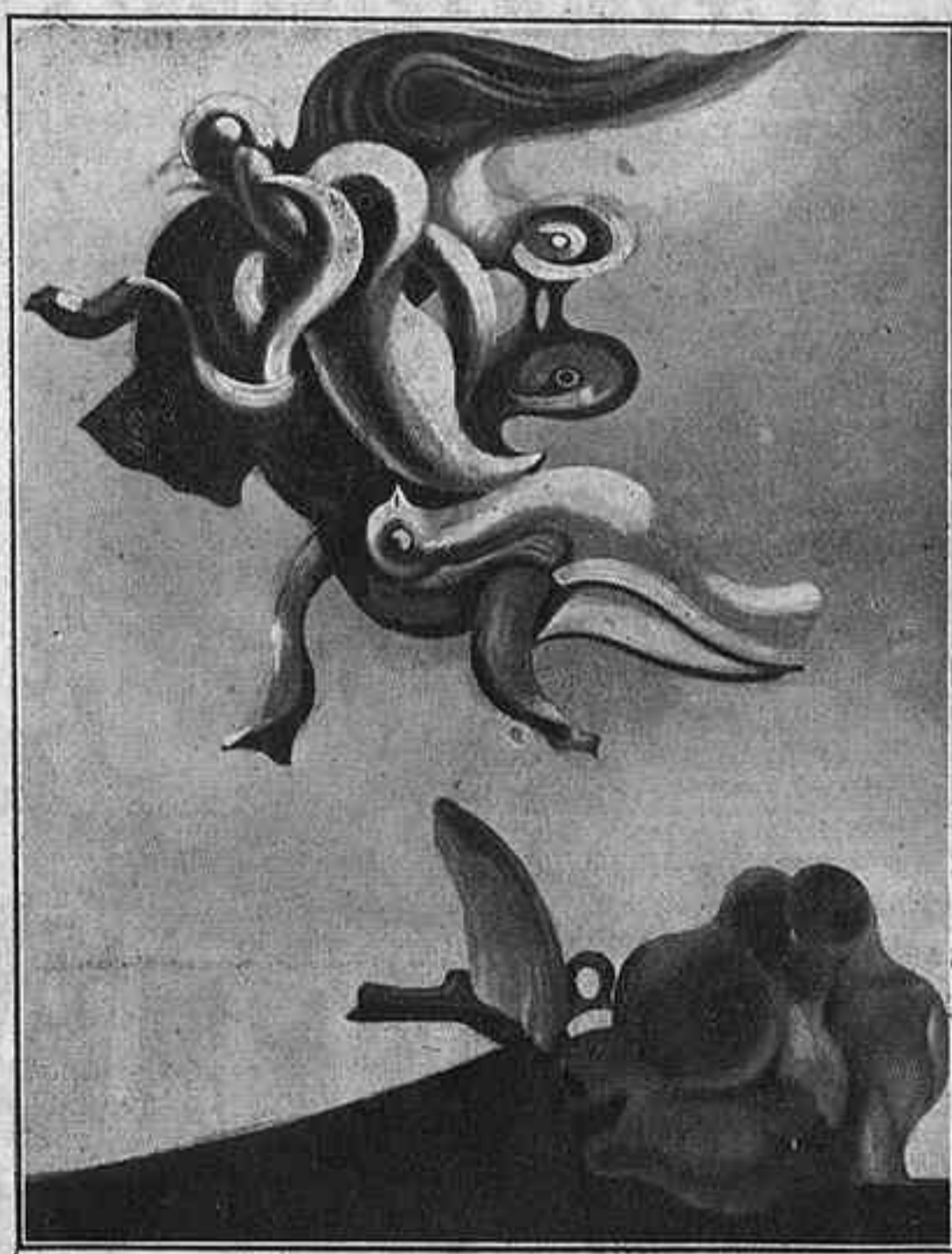
— Estic treballant en unes decoracions per a una òpera de Milhaud que s'estrenarà la pròxima temporada.

L'endemà vaig trobar-me amb el pintor Joan Junyer i l'escultor Ernest Maragall.

— Ha estat una veritable casualitat de trobar-nos per aquests cafès...

Etc., etc.

I un altre dia, abans d'encaixar amb el ceramista Josep Llorens Artigues (amb el qual també ens havíem trobat en la terrassa del Dôme per una veritable casual-



MAX ERNST. — Monument als ocells

La conversa — com podeu veure — comença a sobrerrealitzar. La cosa s'anima. Però la senyora Ernst torna amb un capell exquisit, i ens demana la nostra opinió. El seu marit aprova la compra i nosaltres li dediquem el millor repertori de frases en lloança del seu bon gust. El fet ha estat comentat d'una manera normal. Decepció! Al meu entendre (tractant-se d'uns sobrerrealistes tan importants) es feia necessari dir alguna inconveniència a la senyora Ernst, però com que Max no ho iniciava, vaig creure que jo no havia d'ésser més papista que el papa.

El matrimoni ens invita a casa seva. Abans d'entrar la senyora ha volgut fer una inspecció prèvia per arranjar algun possible desordre en les habitacions. Aquesta precaució augmenta la meua decepció. La parella sobrerrealista es comporta amb una correcció agradabilíssima. Hom diu i hom fa tot el que s'ha de dir i fer en aquests casos, com si fóssim uns «putrefactes».

Passa el temps i no es presenta cap símptoma alarmant de sobrerrealisme. Max Ernst parla d'una manera coordinada i intel·ligent. La seva dona té un *charme* exquisit de col·legial. La meua situació esdevé anguniosa: fa mitja hora que sóc a la casa, tractat amb les més delicades atencions, i encara no m'he decidit a donar la corresponent bufetada a la senyora d'Ernst. Que pensar de mi!

L'obra de Max Ernst és de les més característiques i, sense cap dubte, més interessants que ens pot oferir el sobrerrealisme. En la inquietud de la seva obra múltiple es poden trobar els orígens d'altres pintors de la mateixa escola. Els nostres Miró i Dalí han rebut, en certes èpoques, aquestes influències. Miró, d'una manera gairebé inconscient, i Dalí, més intel·lectualment.

L'obra d'Ernst no solament és justificada per l'obra literària dels seus amics, per les especulacions de Freud, el psicoanàlisi, el metapsiquisme..., etc., sinó, més aviat, pel que en podríem dir l'exponent racial del seu germanisme.

Deixant les teories de banda — que sempre fan de bon deixar —, cal reconèixer que algunes pintures de Max Ernst són impressionants i que, malgrat les seves teories, sempre hi ha el pintor. És per això que l'obra d'Ernst és desigual. De vegades, no més assoleix aquell punt, excessivament divulgat, de l'agradable troballa decorativa; però, en altres, arriba a manifestar, profundament, les possibilitats de què és capaç el sobrerrealisme.

MÀRIUS GIFREDA



MAX ERNST. — L'enfant de Marie

vaig proposar-li, tot seguit, de canviar de lloc, per evitar, així, les corresponents excuses.

— Anem al café Aux 2 Magots i et presentaré a Max Ernst.

Ja hi som; i ja s'han celebrat les presentacions amb el famós sobrerrealista i amb la seva distingida senyora. Ha estat una presentació molt correcta i, ara com ara (penso), no passa res de sobrerreal. La senyora d'Ernst s'absenta uns moments per anar a comprar-se un nou barret. La conversa — molt interessant, per cert — conti-

— El teu marit abraçant la cambrera! Això ja és massa!

— Ai pobret, és tan distret que es pensa que m'abraça a mi.



(Il Travasso delle Idee, Roma)

NOVETATS PER AL BANY I LA PLATJA

CAUXÚ CATALA

CORTS CATALANES 615

Sucursals: Ronda de Sant Pere, núm. 12, i Passeig de Gràcia, núm. 127

¡NERVIOSOS!

Prou de patir inútilment, gràcies a les acreditades **GRAGEES POTENCIALS DEL DR. SOIVRÉ** que combaten d'una manera còmoda, ràpida i eficaç la **Neurastènia**.

Impotència (en totes les seves manifestacions), mal de cap, cansament mental, perdus de memòria, vertigenes, fadiga corporal, tremolors, dispepsia nerviosa, palpitations, histerisme i trastorns nerviosos en general de les dones i tots els trastorns orgànics que tinguen per causa o origen espasme nerviós.

Les **Gragees potencials del Dr. Soivré**, és un medicament són un element essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, regenerant el vigor sexual propi de l'edat, conservant la salut i prolongant la vida; indicades especialment als esgotats en la seva joventut per tota mena d'excessos, als que verifiquen treballs excessius, tant físics com morals o intel·lectuals, esportistes, homes de ciència, financers, artistes, comerciants, industrials, pensadors, etc., aconseguint sempre, amb les Gragees potencials del Dr. Soivré, tots els esforços o exercicis fàcilment i disposant l'organisme per reprendre's sovint i amb el màxim resultat, arribant a l'extrema vellesa i sense violentar l'organisme, amb energies pròpies de la joventut.

Basta pendre un flascó per convèncer-se'n

Venda a 5'50 ptes. flasoó, en totes les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i Amèrica

NOTA.— Dirigint-se i trametent o's ptes. en segells de correu per al franquís a Oficines Laboratoris Sòciatats, carrer del Ter 16, Barcelona, rebreu gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament i tractament d'aquestes malalties.



— Els diners o la vida!

— Home... ja és la tercera vegada que m'atraqueu aquest any...

— Sí que esteu de pega!

(The Humorist, Londres)



— Que no hi és el senyor Joan?

— És mort.

— Tant que em convenia veure'l! A quin cementiri l'han dut?

(Le Rire, París)



— Ella.— En què penses?

Ell.— En el mateix que tu.

Ella.— Doncs no provis de fer-ho, que em posaré a cridar.

(London Opinion, Londres)



En un carrer d'Honolulu. — Orquestra Hawaiian. — C. del Gramòfon. — AE 3.571.

— Tota una nit. — Idem id.

Amor sincero. — Fox. — Orquestra Apiazu del Casino Havana. — C. del Gramòfon. — AE 3.642. — El venedor de cacahuets. — Rumba fox. — Idem id.

Melenita de oro. — Tango. — Orquestra Flores. — C. del Gramòfon. — AE 3.617.

Yira, Yira. — Idem id.

El último brindis. — Oropepa i Ledesma. — Pas-doble. — Banda Hotel Nacional de Madrid. — AE 3.622. — Domingo Ortega. — Idem.

Al compàs de tres per quatre. — Stoils. — Orquestra Marek Weber. — C. del Gramòfon. — AE 3.270. — Bombons de Viena. — Straus.

Sous les toits de París. — Orquestra Dajos Vela. — Odeon, 183.133. — Faci tocar el seu violí. — Idem id.

Cuidant la casa per tu. — Orquestra Annette Hanshaw. — Odeon, 183.149. — Tacones amb punta. — Idem id.

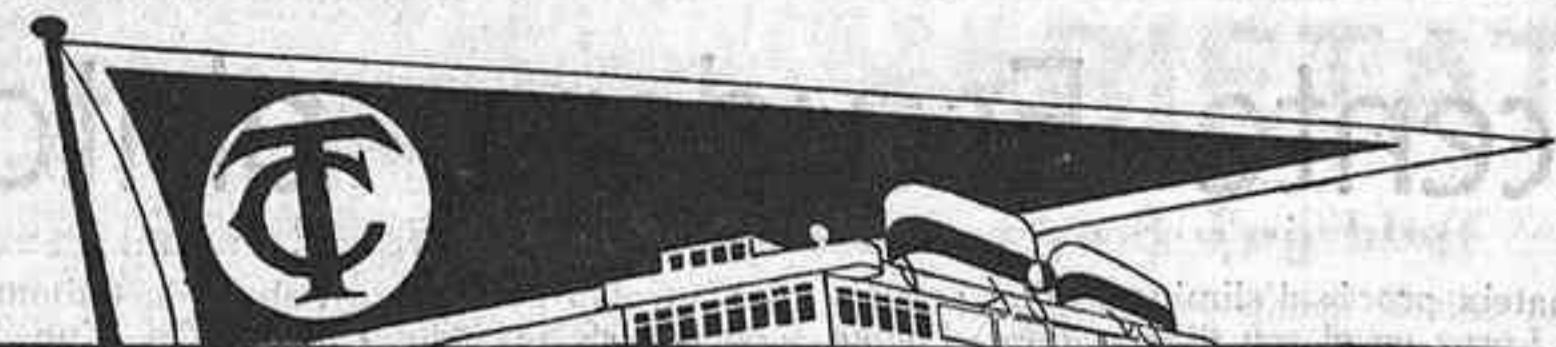
MIRADOR TURÍSTIC

Un projecte d'aeroport a Barcelona

Una de les raons per les quals cal cercar un altre lloc que el Prat per a emplaçament de l'aeroport de Barcelona, és la dificultat de comunicacions amb l'esmentat poble. Tenint en compte aquest factor és que els arquitectes senyors Bofill i López han triat per a emplaçament del seu projecte, presentat fa

gràfic amb el signe —, —); el ferrocarril de M. Z. A., que creuarà el carrer de les Corts Catalanes i en aquest punt, mitjançant una estació subterrània, s'enllaçaria amb el Metro, i el carrer de les Corts Catalanes, com a via principal per als automòbils, autònibus i tram-

edifici el constituïrien àmplies terrasses, que servissin de tribuna per a les festes d'aviació que es celebrassin o per a restaurant. Els altres edificis que es veuen en el projecte, són els hangars, l'hotel de mecànics i clínica d'urgència, central tèrmica, habitacions del guarda, tallers, garatges, etc.



COMPANIA TRANSMEDITERRANEA

MADRID: PLAZA DE LAS CORTES, 6. — BARCELONA: VIA LAIETANA, 2

Serveis regulars de vapors comercials i correus entre la Península, Balears, Norm d'Àfrica, Canàries, Guinea Espanyola

LINIA RÀPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA-CADIZ-CANARIES
Sortides setmanals els dissabtes, a les 12 hores. Efectuaran els serveis les modernes motonaus

LINIA RÀPIDA REGULAR ENTRE BARCELONA I VALENCIA
Sortides de Barcelona: dilluns i dijous, a les 20 hores. Sortides de València: dimecres i dissabtes a les 19 hores. Servet prestat per la motonau "CIUDAD DE VALENCIA"
Primera: 22'50 pessetes; Segona: 21'50 pessetes; Tercera: 10'00 pessetes.
Servet ràpid setmanal Mediterrània-Cantàbria

Amb escales a tots els ports. Sortides tots els dimarts.

LINIA REGULAR ENTRE BARCELONA, ALACANT, ORAN, MELILLA, CEUTA, MALAGA I VICEVERSA
Sortides de Barcelona tots els dimenges a les 8 hores.

Servet comercial entre la Península, Nord d'Àfrica i Canàries, amb escales a tots els ports de la Mediterrània

Sortides quinzenals

SERVEIS DIARIS ENTRE MALAGA I MELILLA

DELEGACIO DE LA COMPANYIA A TOTS ELS PORTS



L'aeroport, al final del carrer de les Corts, i urbanització circumdant

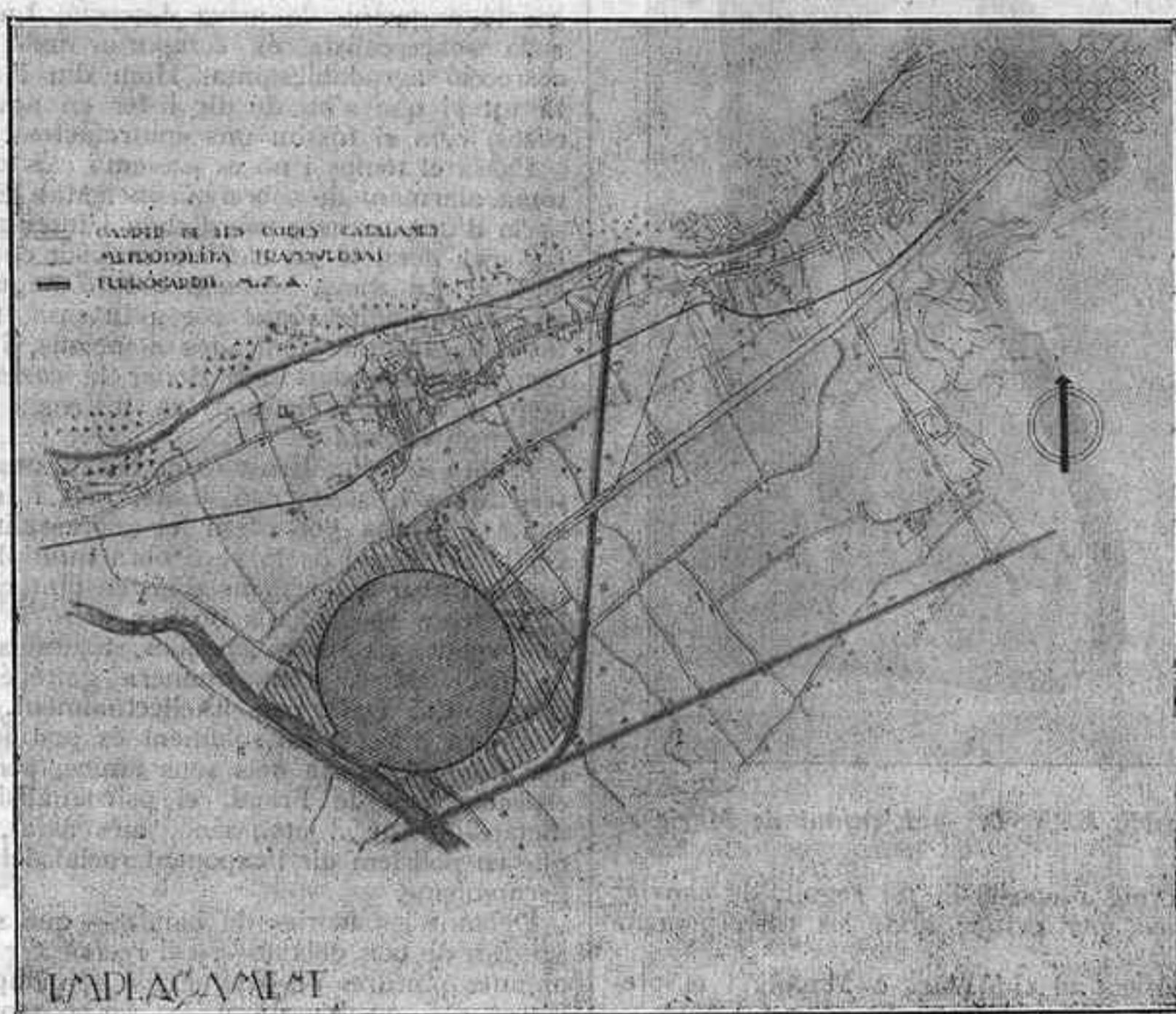
poc en una exposició d'arquitectura moderna, la riba esquerra del Llobregat. Sense prejutjar res sobre aquest emplaçament — en la consideració dels avantatges i inconvenients del qual entren factors altres que la simple situació topogràfica —, reproduïm avui el projecte d'aeroport establert pels esmentats arquitectes.

Ja hem dit que l'emplaçament escollit per aquests és el de la banda de Barcelona de la vora del Llobregat, punt que amb el temps fruità de grans facilitats de comunicació. Efectivament, podran unir aquest aeroport amb la ciutat, mitjans de comunicació ja previstos i projectats i que hem de suposar d'una realització més o menys immediata: la prolongació del Metro Transversal (que és senyalada en el

En l'orientació d'aquest aeroport, els arquitectes projectistes fan que els avions prenguin vol de cara al Llobregat, i per tant, sense el perill que un dia quedés tancat l'aeroport amb edificacions fabrils o urbanes.

A més a més, compten amb les obres del port franc, que podria fer del Llobregat una estació d'hidroavions.

El projecte, segons l'altre gravat que reproduïm, va acompanyat d'un estudi d'urbanització. Els edificis que s'hi preveuen són cases de pisos construïdes segons la tendència moderna de l'edificació lineal o ciutat jardí, suprimint els patis interiors. Els edificis queden orientats radialment al voltant del camp, subordinats a la circumferència de l'aeroport, i



Emplaçament de l'aeroport projectat pels senyors Bofill y López

Com pot veure's, l'aeroport projectat pels arquitectes senyors Bofill i López té la forma circular, jutjant que és aquesta la millor per aprofitar el terreny. El diàmetre de l'aeroport seria d'un quilòmetre. La superfície del cercle està dividida en tres pistes, orientades segons la direcció dels vents dominants, i que conflueixen en l'edifici principal de l'aeroport. Cada pista té 600 metres de longitud per 40 d'amplada i estarà asfaltada.

El carrer de les Corts quedaria tancat per l'edifici central de l'aeroport, que vindria a ésser l'estació aèria. El pis superior d'aquest

perden aquesta aliniació a mida que s'allunyen de l'aeroport.

Sense entrar massa endins en consideracions tècniques arquitectòniques o de construcció d'aeroports, el simple profà es fa càrrec que el projecte dels joves arquitectes senyor Bofill i López està fet a la mida del que ha d'ésser l'aeroport d'una ciutat com Barcelona, amb la previsió de la intensificació cada any major del tràfic aeri que ha de fer pensar a evitar de fer un aeroport que resulti esquitit, dintre uns quants anys.

LUIS MUNTANYOLA

Viatges Marsans, S. A.

Rambla Canaletes, 2 i 4 - BARCELONA

Bitllets de Ferrocarrils Nacionals i Estrangers - Passatges Marítims i aeris
Viatges a "Forfait" - Excursions acompanyades - Peregrinacions, etc.

INFORMES I PRESSUPOSTOS GRATIS

A MONTSERRAT EN AUTOMOBIL

Servei diari i sense transbordaments. Sortida Plaça Universitat. SERVEI POPULAR. Sortida de Barcelona: 6'30 matí. **8'75 Ptes.**
Anada i tornada, inclòs Timbre de l'Estat.

SERVEI REGULAR. Sortida de Barcelona a les 8 del matí, bitllet d'anada i tornada, **12'30 ptes.**
NOTA: Les tornades són vàlides per al dia que es desitgi. - Per encàrrecs i bitllets: **Rambla de Catalunya, 52, pral., Telèfon 10232.**

VIATGES BAIXAS

La primera Oficina tècnica de Turisme a Catalunya

Agència en totes les grans capitals del món. - Especialitzada en Forfaits, Viatges de nuvis, Organització d'excursions en autocars, Venda de passatges marítims i aeris, Visites de Catalunya i Mallorca a preus reduïts, etc.

Representant a Espanya de les Companyies: Cosulich Line, Lloyd Triestino, Marittima Italiana, Gerolmich & C., Puglia-Marco u Martinolich, S. I. S., Steas Romana, Aero Espresso Italiana.

Rambla del Centre, 33 (Pça. Bazar) - Tel. 12492



—Facil el favor de no pujar amb l'autòmbus corrent. Si es trenca el cap, el que hi sortirà perdent seré jo.
(London Opinion, Londres)

Hispano Suiza
Autònibus i Camions

Balneari de CARDÓ
(PROVINCIA DE TARRAGONA)
Altura: 650 metres sobre el nivell del mar
Temporada oficial: 24 de Juny a 24 setembre
Nou propietari: SALVADOR SANSÓ
Direcció: FELIX BARGUÑO

Prodigioses aigües, les més nitrogenades i arsenicals d'Espanya. Malalties dels bronquis, pell, budells, neurosis i diabetes.

Situació meravellosa, clima sec, establiment rodejat de bosc. Pensió completa des de 15 pessetes.

Habitacions des de 4 pessetes
Xaletos per a famílies

Tots els dies auto a Cardó a l'arribada a Mora la Nova, del ràpid sortida de Barcelona a les 8.27 matí.

Referències: S. SANSÓ, Pòrtic Mercat St. Josep, 4 - Telèf. 18235 - De 4 a 8 tarda Farmàcia Garrata, Rambla Catalunya, 81 "La Ideal Samaritana", Arcs, núm. 10



—De pressa, afuixeu mil lliures!
—Com les necessiteu, en bitllets grans o petits?
(Punch, Londres)



—Molt bé! Ara ja sé qui se'm fuma els cigars!
—El senyor s'equivoca. En regalo molts als meus amics.
(Ric et Rac, París)



CUINA COM LA DE CASA

EH. — No, aquí sí que no!
(Ric et Rac, París)



L'estudiant de Heidelberg. — Podrieu fer-me un bon tall per un marc?
(Judge, Nova York)



LA GENTADA A LES PLATGES
—Guia, senyor? Un guia per trobar el mar?
(Judge, Nova York)